

ՄԻԱՄՆԱԿԱՆ ՔՆՆՈՒԹՅՈՒՆ
2025

ՀՈՒԼԻՍ

ՀԱՅՈՑ ԼԵԶՈՒ
ԵՎ
ՀԱՅ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ
ԹԵՍՏ 4

Խմբի համարը

Նստարանի համարը

Հարգելի՛ դիմորդ

Խորհուրդ ենք տալիս առաջադրանքները կատարել ըստ հերթականության: Ուշադիր կարդա՛ յուրաքանչյուր առաջադրանք: Եթե չի հաջողվում որևէ առաջադրանքի անմիջապես պատասխանել, ժամանակը խնայելու նպատակով կարող ես դրան անդրադառնալ ավելի ուշ:

Թեստ-գրքույկի էջերի դատարկ մասերը կարելի է օգտագործել սևագրության համար:

Ուշադիր եղի՛ր պատասխանների ձևաթուղթը լրացնելիս.

- ընտրովի պատասխանով առաջադրանքներում քո ընտրած տարբերակի համարին համապատասխանող վանդակում դի՛ր X նշանը (միևնույն սյունակի մեկից ավելի վանդակներում ցանկացած նշում կհամարվի սխալ),
- 33-38-րդ և 67-69-րդ առաջադրանքներում՝ յուրաքանչյուր առաջադրանքի համապատասխան համարների տակ, դի՛ր X նշաններ:

Մաղթում ենք հաջողություն:

Ա մակարդակ

1 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերում է գրվում փակագծերում նշված տառը:

- 1) թառան-, այծենակա-, պ-րանք, ճաճան- (ջ)
- 2) ա-ճատել, գա-թել, ո-կույզ, կթ-ա (դ)
- 3) ժու-կալ, դ-խեմ, խո-ռովել, խա-մարած (ժ)
- 4) ա-բարիշտ, ա-փոփոխ, բա-բասանք, ա-պամած (մ)

2 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերի բաղադրիչներն են գրվում անջատ:

- 1) դեմ(դիմաց), հետ(մնալ), հարյուր(հազար)
- 2) ի(հեճուկա), առ(այն), գլուխ(գործոց)
- 3) միտք(անել), հենց(որ), իրար(անցում)
- 4) ըստ(իս), տնե(տուն), թույլ(տալ)

3 Ո՞ր շարքի բոլոր բաղադրյալ հատուկ անունների բոլոր բաղադրիչներն են գրվում մեծատառով:

- 1) ՀՈՎՀԱՆՆԵՍ ԱՌԱՔՅԱԼ, ԱՐԱԲԱԿԱՆ ՄԻԱՅՅԱԼ ԷՄԻՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ, ԴԱՎԹԱԿ ՔԵՐԹՈՂ
- 2) ՇՎԵԴԻԱՅԻ ԹԱԳԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆ, ՄԵՐՁԱՎՈՐ ԱՐԵՎԵԼՔ, ԵՋՆԻԿ ԿՈՂԲԱՅԻ
- 3) ԱՌՅՈՒԾ ՄՀԵՐ, ՎԵՐԻՆ ԳԵՏԱՇԵՆ, ԱՐԾՐՈՒՆՅԱՅ ՏԻԿԻՆ
- 4) ԱԶԳԱՅԻՆ ԱՆՎՏԱՆԳՈՒԹՅԱՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆ, ԱԼԵՔՍԱՆԴՐ ԱՌԱՋԻՆ, ԽՆԿՈ-ԱՊԵՐ

4 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերի առաջին արմատն է միավանկ:

- 1) հրկիզել, գրակալ, օրավարձ, քաղցրահամ
- 2) ուսանող, գարեջուր, ձնագնդի, ցլամարտիկ
- 3) հպանցիկ, արձակագիր, գրադարան, թիավարել
- 4) թռչնորս, կայարանամերձ, սրբազան, ձվածն

5 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերում *ույ* երկինչյունի հնչյունափոխություն կա:

- 1) մրջնաբույն, վարագուրել, փութալ, անգգուշորեն
- 2) գուժկան, խուզարկու, անգուգադրելի, կուսակից
- 3) ողջունել, բուրյան, գուշակ, թուլակազմ
- 4) կուտակել, անբնական, դաշունահարել, լուսազգայուն

6 Ո՞ր շարքում դարձվածքի իմաստի սխալ բացատրություն կա:

- 1) **խաղաթղթերը խառնել** - ծրագրերը խափանել, **ձայն բարբառո հանապատի** - պատասխան չստացած խոսք
- 2) **տակից դուրս գալ** - ստանձնած գործը գլուխ բերել, **մազը գերան դարձնել** - չափազանցնել
- 3) **կաշին պլոկել** - ծայրաստիճան շահագործել, **շունը տիրոջը չճանաչել** - կարգուկանոն չլինել
- 4) **աչքերը կապել** - խորամանկությամբ խաբել, **սառույցը շարժվել** - աղետ պատահել

7

Ո՞ր նախադասության մեջ փոխաբերական իմաստով գործածված բառ *չկա*:

- 1) Աղմկում է իմ սրտում ամեն գիշեր մի կարոտ, Աղմկում է որպես խուլ ու հեռավոր մի քամի:
- 2) Ապրելուց քաղցր է մեռնել քեզ համար, Ջգալ, որ դու կաս, և լինել հեռու:
- 3) Միբիսվ կար անտառում, թռավ արնակոլով, երկու փետուր մնաց փափուկ մամուռների վրա:
- 4) Կայծակի մտրակից խրտնած կարմիր մի նժույգ ծառս եղավ տեղից:

8

Տրված բառերից որի՞ արմատներից մեկին կարող է միանալ *-ան* վերջածանցը և բառ կազմել առանց երկրորդ ածանցի:

- 1) գերեվարել
- 2) չարագույժ
- 3) մենապար
- 4) ոլորապտույտ

9

Ո՞ր տարբերակի բոլոր բառազույգերն են կազմված հոմանիշներից:

- 1) անխափան-արդար, խորշակ-հողմ
- 2) անվեհեր-աներկյուղ, քծնող-շողոքորթ
- 3) քիվ-բագրիք, գրավիչ-առինքնող
- 4) լաջվարդ-բոսոր, անութ-թևատակ

10

Ո՞ր տարբերակում են ճիշտ նշված բոլոր այն բառերի համարները, որոնց բառակազմական վերլուծությունը ճիշտ է:

1. թագադրում = թագ + ա + դ(ի)ր + ում
2. խորհրդակցում = խորհ + (ու)րդ + ա + կ(ի)ց + ում
3. բաժանմունք = բաժան + մունք
4. վայելչագրություն = վայել + (ու)չ + ա + գ(ի)ր + ություն
5. կառամատույց = կառ + ա + մատույց

- 1) 1, 3, 4
- 2) 2, 4, 5
- 3) 1, 2, 4
- 4) 2, 3, 5

11

Ո՞ր նախադասության մեջ պատճառական բայ կա:

- 1) Մի վայրկյան թվում է, թե խորհրդավոր այս կերտվածքը իսկույն ևեթ լեզու է առնելու և ասելու, որ ինքը տեսել է հզոր փարավոնների, որոնք կառուցեցին վիթխարի բուրգերը:
- 2) Դամբարանի քողարկված մուտքը հայտնի դարձավ այն պահին, երբ ամեն ինչ մանրակրկիտ ստուգելուց հետո պեղումներ կատարողը որոշեց դադարեցնել աշխատանքները:
- 3) Ձեր նշումներին ծանոթանալով՝ եզրակացրի, որ նախագիծը լուրջ շտկումների կարիք ունի:
- 4) Երկար ժամանակ քարացած հայացքով նայում էր խավարի մեջ. հետո նրա պրկված դիմագծերն ասես թուլացան:

12 Ո՞ր նախադասության մեջ մակբայ չկա:

- 1) Ջուր եմ փախչում, ինձ խաբում. Հազար կապ է ինձ կապում:
- 2) Ես դուրս եմ գալիս՝ նորից շրջելու Նեղ փողոցներն ու կրկեսները բաց:
- 3) Եկան, ոռնացին սաղարթներիդ մեջ Ու ոլորելով, ճկելով հատ-հատ՝ Դալար ճյուղերդ փշրեցին, տարան:
- 4) Այդ կնոջ ամուսինը բարեբախտաբար ոչինչ չպատասխանեց, այլ միայն շինծու ժպիտը ծռելով հաստ շուրթերի վրա՝ չարությամբ նայեց խոսակցին:

13 Ո՞ր շարքում են ճիշտ նշված բոլոր այն բայերի համարները, որոնք չեզոք սեռի են:

*Ես միշտ էլ էսպես անբախտ 1. կլինեմ:
Մանուկ օրից են դեռ ինձ 2. անիծել...
3. Ասում են՝ մի օր, ես՝ օրորոցում,
Մի պառավ դարվիշ մեր տուն 4. է գալիս,
Իր խաղն ասում է ու բաժին 5. ուզում,
Իմ մանր նրան բաժին 6. չի տալիս:
7. -Կորի՛ք, -ասում է, -կորի՛ք մեր դռնից,
Երեխաս 8. ճաքեց, 9. հեռացի՛ր, 10. գնա՛...*

- 1) 2, 3, 4, 6, 7, 9, 10
- 2) 2, 4, 5, 7, 9, 10
- 3) 1, 4, 7, 8, 9, 10
- 4) 1, 2, 3, 5, 6, 7, 8

14 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերի հոգնակի թիվն է կազմվում *-եր* վերջավորությամբ:

- 1) գծագիր, առանձնատուն, կաղնեփայտ, շնաձուկ
- 2) սառցաշերտ, ընդդիմախոս, մեղրամոմ, տոնածառ
- 3) նախագիծ, որսաշուն, առակագիր, մեծատառ
- 4) դեղաբույս, ակնաբիր, հիմնապատ, որմնասյուն

15 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերն են ենթարկվում *ան* հոլովման:

- 1) թոռ, ազգանուն, շքադուռ
- 2) բեռ, ձգտում, հանգիստ
- 3) ծունկ, ամառ, մանուկ
- 4) լեռ, անկյուն, շարժում

16 Ո՞ր նախադասության մեջ միջոցի անուղղակի խնդիր կա:

- 1) Այսպիսի բարեմասնություններով օժտված լինելով՝ նա մեծ հարգանք էր վայելում իր շրջապատում:
- 2) Սամույրե մեծ օձիքով վերարկուն հագին՝ նա շրջում էր Սյունիքում՝ միջոցներ որոնելով աղետի դեմն առնելու համար:
- 3) Եվ ահա այդ նպատակով էլ նա հասավ Հարանց հռչակավոր անապատ, ժողովեց այդտեղ կորովի մարդկանց, կազմեց միաբանություն:
- 4) Շահ-Աբասը սիրով լսեց նրա խնդրանքը, բոլոր հանգամանքների մասին տեղեկություն առավ նրանից, ապա մեծամեծ խոստումներ անելով կաթողիկոսին՝ եկավ Հայաստան:

17 Ո՞ր նախադասության մեջ բացահայտիչից հետո ստորակետ պիտի դրվի:

- 1) Հակոբին ճանապարհի դնելիս հայրս այդ ահեղ մարդն անգամ չկարողացավ զսպել արցունքները:
- 2) Ինձ դաշտային երկրի բնակչիս վրա լեռը որ շեշտակի բարձրանում էր հենց ստորոտից մի առանձնակի դյութական տպավորություն գործեց:
- 3) Մի օր Լոռուց Թիֆլիս եկավ իմ հին ուսուցիչը Տիգրան Տեր-Դավթյանը դիտելու Շեքսպիրի «Համլետ» ողբերգությունը:
- 4) Ես իբրև հայ բանաստեղծ իմ բարոյական պարտքը համարեցի այցելել Ձեր խմբագրատուն:

18 Տրված պարզ (դերբայական դարձվածով) նախադասություններից ո՞րն է սխալ փոխակերպված բարդի:

- 1) *Ես հետ էի նայում մերձավորներից բաժանվող աքսորականի նման:*
Ես հետ էի նայում աքսորականի նման, որ բաժանվում է մերձավորներից:
- 2) *Վերջացնելով իր սովորական աղոթքը՝ տատս ներքնակի տակից դուրս բերեց մի փոքրիկ կապոց:*
Երբ վերջացրեց իր սովորական աղոթքը, տատս ներքնակի տակից դուրս բերեց մի փոքրիկ կապոց:
- 3) *Թիֆլիսի քաղաքային ինքնավարության մեջ կայացած մի ժողովում պատգամավոր է ընտրվում նաև Շիրվանզադեն:*
Թիֆլիսի քաղաքային ինքնավարության մեջ կայացած մի ժողովում էր, որ պատգամավոր է ընտրվում նաև Շիրվանզադեն:
- 4) *Թշնամուց ճշմարտություն ակնկալողը կանխավ հավատում է ստին:*
Ով թշնամուց ճշմարտություն է ակնկալում, կանխավ հավատում է ստին:

19 Ո՞րն է բարդ նախադասություն:

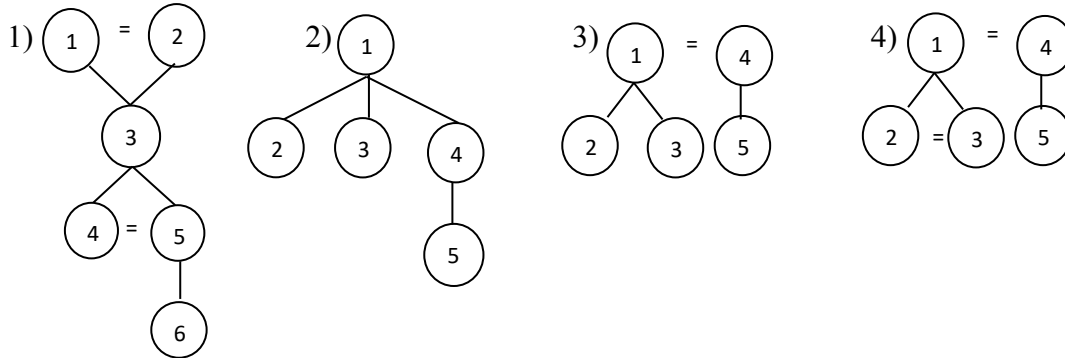
- 1) Այգու խոտերին սփռված դեղնագույն դեղձերն ու ծիրանները, արծաթագույն տանձերը, իրար խառնվելով, գույների քմահաճ ներդաշնակությամբ հիշեցնում էին Սպահանի զմայելի գորգերը:
- 2) Ես, խոսելով Փարիզի այն ժամանակվա հայ գաղութի մասին, չեմ կարող մոռացության տալ իմ հայրենակիցներին՝ ժամանակավոր այցելուներին՝ մի քանի ամսով Փարիզ եկած:
- 3) Քանդակագործի մուրճի հուժկու հարվածներից քարը փշրվում էր, ապա ճեղքվում՝ աստիճանաբար ուրվագծելով մի գեղեցիկ կերպարանք:
- 4) Երբեք մենք միանգամից չենք հաշտվում մեր գլխին եկած չարիքի հետ՝ մեր սնոտի հույսերը, պարզ է, դնելով նույնիսկ աներևակայելի հրաշքների վրա:

20 Ո՞ր տարբերակում ստորագելի ստորադաս նախադասություն կա:

- 1) Նրա միակ ցանկությունն էր, որ որդին բարձրագույն կրթություն ստանար:
- 2) Իմ ուզածն էր այն, որ նա միշտ ինձ հետ լինի:
- 3) Ես այն եմ եղել, ինչ որ եղել եմ:
- 4) Արդյոք ատելուց չէ՞, որ այսքան շատացել են դառնությունները:

21 Ո՞րն է տրված նախադասության գծապատկերը:

Նա, ով չորեք էր գետնին ու ծնոտը հենել ցանկապատին, կանգնեց անապատելի, լարվածությունից քրտնեց՝ ձգտելով հիշել, թե ինչու ոտքի ելավ:

22 «Սասնա ծռեր» էպոսի («Մասունցի Դավիթ» համահավաք բնագիր) բովանդակության վերաբերյալ ո՞ր պնդման մեջ սխալ չկա:

- 1) Ծովինարի խորհրդով իրենց կառուցած ամրոցը Սանասարն ու Բաղդասարը անվանում են Սասուն:
- 2) Մեծ Սիերը և Մըսրա Մելիքը պայման են կապում, որ ով հաղթի մենամարտում, նա դառնա և՛ Մասունցի, և՛ Մըսրա թագավոր:
- 3) Դավիթը կոտորում է Մըսրա Մելիքի բանակը, և Մելիքը սարսափահար փախչում է:
- 4) Փոքր Սիերը ծնվում է՝ ձեռքի ափում մի կաթիլ արյուն սեղմած:

23 Պ. Դուրյանի ո՞ր բանաստեղծությունից են հետևյալ տողերը.

*Որքան ունիս դու փրփուր,
Միրտս այնքան խոց ունի բյուր:*

- 1) «Լճակ»
- 2) «Իմ ցավը»
- 3) «Սիրել»
- 4) «Տրտունջք»

24 Նախադասությունները նշող թվերի դասավորության ո՞ր տարբերակն է համապատասխանում տեքստի տրամաբանական և քերականական ճիշտ կառուցվածքին:

1. Մի օր, երբ անցնում էր մի ապառաժոտ վայրով, նրան փորձում են հափշտակել այլազգի զինյալներ. օրիորդը խաչակնքում է ու ձիու հետ թռչում քարաժայռից, որպեսզի չընկնի նրանց ձեռքը:
2. Ավանդությունն ասում է, որ քամու ուժգին հոսանքով ու աներևույթ զորությամբ իշխանադուստրն անվնաս իջնում է ձորի խորխորատը:
3. Վայոց ձորի ժայռերից մեկը՝ խոր ձորի եզրին կանգնած մի բարձունք, կոչվում է Շահանդուխտի քերձ:
4. Շահանդուխտը, որ իշխանի դուստրն էր, հրաշագեղ էր, չնաշխարհիկ. նրա գեղեցկությունը զարմանք էր պատճառում տեսնողներին:

- 1) 3, 1, 4, 2
- 2) 4, 2, 3, 1
- 3) 3, 4, 1, 2
- 4) 4, 1, 2, 3

25 Պատկերավորման-արտահայտչական ո՞ր միջոցը գործածված չէ:

*Այնպե՛ս գգվող է երեկոն անապի,
Ծաղիկներն այնպես նագով են փակվում.
Շուրջս վառված է մի անուշ տազնապ,
Մի նոր հուզում է սիրտս մրրկում....*

- 1) փոխաբերություն
- 2) համեմատություն
- 3) շրջադասություն
- 4) մակդիր

26 Ո՞ր տարբերակը տեղադրելու դեպքում քերականորեն և տրամաբանորեն ճիշտ նախադասություն կստացվի:

....., ամեն ինչ ներկայացնում էր առասպելական ասացողի երևակայությամբ:

- 1) Երբ որևէ բան էր պատմում
- 2) Որևէ բան պատմելու ժամանակ
- 3) Որևէ բան պատմելիս
- 4) Չնայած որևէ բան էր պատմում

27 Ո՞ր ստեղծագործությունից է տրված հատվածը:

*Ու պոետներ, որ չեն պղծել իրենց շուրթերն անեծքով,
Պիտի գովեն քո նոր կյանքը նոր երգերով, նոր խոսքով:*

- 1) «Մեր պատմիչները և մեր գուսանները» (Ա. Իսահակյան)
- 2) «Վահագն» (Ե. Չարենց)
- 3) «Հայրենիքիս հետ» (Հ. Թումանյան)
- 4) «Մի՞թե վերջին պոետն եմ ես» (Վ. Տերյան)

28 Տրված հատվածը Հ. Սահյանի ո՞ր բանաստեղծությունից է:

*Նստում էին և սպասում,
Մինչև պապը գար,
Մինչև բակում Ծաղիկ եզան
Ջանգը ծղնգար:*

- 1) «Անունդ տալիս»
- 2) «Քարավիղ»
- 3) «Անտառում»
- 4) «Օրը մթնեց»

29 Ա. Բակունցի «Խոնարհ աղջիկը» պատմվածքի հերոսը մերժում է Խոնարհի հոր՝ ճաշին իրենց տուն գնալու հրավերը՝

- 1) պատճառաբանելով, որ այդ օրը պետք է քաղաք մեկնի:
- 2) ասելով, որ արդեն ճաշել է:
- 3) խոստանալով այցելել մեկ ուրիշ անգամ:
- 4) պատճառ բռնելով գրքի ընթերցանությունը:

30 **Գ. Զոհրասպի ո՞ր նովելից է տրված հատվածը:**

«Հոս՝ քարահատակ ճամփուն վրա, ձիերու շարք մը կը քալէ հագիվ լսելի ոտնաձայնով մը ..., ամբողջ կարավան մը ծխախոտ փոխադրող շրջակա գեղերեն, ու տասնի չափ տղաք կուգան քովեն հետիոտն, հրացանը ուսերնուն կախած, ասորճանակը մեջքերնին»:

- 1) «Զաբուղուն»
- 2) «Փոստա՛լ»
- 3) «Այրին»
- 4) «Այինկա»

31 **Տրվածներից որո՞ւմ Հ. Թումանյանի «Թմկաբերդի առումը» պոեմի բովանդակության վերաբերյալ սխալ չկա:**

- 1) Մահամեթն Թաթուլը կնոջ մատնության մասին իմանում է վերջին պահին, երբ իր գինվորների մեծ մասն արդեն սպանված էր:
- 2) Մատնությամբ բերդը գրաված շահը հասկանում է, որ կյանքում բախտ, փառք և հաղթություն հաստատ չեն, և պետք չէ հավատալ կյանքում ոչ մեկին:
- 3) Պոեմն սկսվում է «Գործն է անմահ, լավ իմացեք» տողով:
- 4) Թաթուլ իշխանը մատնության գիշերը երազում տեսնում է, որ Թմկաբերդը հիմնահատակ քանդվել է:

32 **Ա. Շիրվանզադեի «Քառս» վեպի ո՞ր հերոսի խոսքն է.**

«19-րդ դարը, սիրելի՛ս, խաբեության դար է, իսկ այդ դարը դեռ չի վերջացել: Այժմ խաբում են ամենքը, և ամենից ավելի նրանք, որոնք ըմբոստանում են խաբեության դեմ»:

- 1) Իսահակ Մարութխանյանի
- 2) Մարկոս աղա Ալիմյանի
- 3) Սմբատի
- 4) Սիբայելի

33 **Նախադասության անդամներից որո՞նց շարահյուսական վերլուծությունն է ճիշտ:**

Ամառային գիշեր էր. Ոսկանը անցավ հյուսիսային պարսպի մոտով և կանգ առավ մի խրճիթի մոտ, որ մյուսներից փոքր-ինչ ավելի բարեկարգ էր, և որում պայծառ լույս էր վառվում:

1. **որ** – ենթակա
2. **կանգ առավ** – բաղադրյալ ստորոգյալ
3. **պարսպի** – հատկացուցիչ
4. **լույս** – ուղիղ խնդիր
5. **մյուսներից** – ներգործող խնդիր
6. **փոքր-ինչ** – չափի պարագա

34 **Ո՞ր բառերում մեկից ավելի հնչյունափոխություն կա:**

1. ահագնանալ, 2. ծաղկաշղթա, 3. հանդգնել, 4. հետաքննություն,
5. աստղադիտարան, 6. մեղվաբուծություն, 7. մանրախնդրություն, 8. ուղղամտորեն

35 Ո՞ր բառերն են միմյանց հոմանիշ:

1. որոգայթ, 2. շառափ, 3. ականատ, 4. թակարդ, 5. կառափ, 6. մկունդ, 7. սաղավարտ, 8. դարան

36 Ո՞ր նախադասություններում կապ չկա:

1. Հասկանալի էր, որ ինձ վիճակված չէր նման պայմաններում հանգիստ խղճով զբաղվել իմ գործով:
2. Նա, ըստ այդ որոշման, պետք է հանդիպեր նրան որևէ չեզոք տեղում և հասցներ ազարակ:
3. Բայց սովորաբար նա ինձ մոտ է գիշերում. այս երեկո եթե վաղ գա, հենց այս գիշերվա գնացքով կճանապարհեմ:
4. Չիմացա՝ ինչպես ճաշեցի, որովհետև ինձ շատ էր հետաքրքրում այն տեսակցությունը, որ պիտի ունենայի Սառայի հետ:
5. Դու, մայր Արաքս մեր քերթության, Ա՛ռ ինձ գիրկդ, տա՛ր ինձ հեռու:

37 Ո՞ր նախադասություններում է շաղկապը կապել նախադասության անդամներ (նախադասությունները կետադրված չեն):

1. Միլիոնատիրոջ և աղքատ աղջկա միջև չի կարող լինել ոչ մի առնչություն:
2. Հանկարծ մի լույս ցայտեց և սկսեց պտտվել վանքի խոժոռ պատերին:
3. Չեկա և չիմացա ոչինչ:
4. Կին թե տղամարդ դուրս էին եկել տներից:
5. Այդ ներկայացումը ծնվել էր թախծից գուցե սիրուց բայց ոչ սին հպարտությունից:

38 Ո՞ր թվերի տեղում բուք պիտի դրվի:

Արտաշես թագավորի ժամանակ Հայաստանի կյանքը բարեկեցիկ էր երկիրը(1) ծաղկում էր: Սիրելով իր թագավորին(2) ժողովուրդը նրա կյանքի հետաքրքիր դեպքերը գեղեցիկ գրույցներ դարձրեց: Մովսես Խորենացու գրքում նկարագրված պատմություններից մեկի(3) Արտաշեսի(4) ալանների դեմ մղած պատերազմի նյութը պատմիչը քաղել է Գողթն գավառում(5) այն ժամանակ դեռևս պահպանված երգախառն գրույցներից: Երբ ալանների թագաժառանգը գերի է ընկնում նրա քույրը բարձրանալով Քռի ափին գտնվող մի ժայռի վրա(6) խնդրում է(7) վերադարձնել եղբորը: Արտաշեսը սիրահարվում է ալանների արքայադստերը(8) չկարողանալով վճարել հազարավոր ոսկիներ փախցնում է նրան:

39 Տրվածներից քանի՞սն են ցուցական դերանուն:

սույն, այսպիսի, միմյանց, որտեղ, միևնույն, մյուս, այդչափ, նույնքան

40 Բառերից քանիսի՞ր բաց թողած տեղում է գրվում հ:

հեղ-եղատ, արհամար-ել, ընդ-ամենը, խոտ-արք, հայ-ոյանք, հեղ-եղուկ, ընդ-անուր, անհողդ-ողդ

41 Բառագույգերից քանի՞սն են կազմված հականիշներից:

փխրուն-պինդ, ճապաղ-թերի, անաչառ-կողմնակալ, հարթ-խորդուբորդ, էական-անկարևոր, տիվ-ցերեկ, չքանալ-հայտնվել, առանձին-խմբովին

42 Նախադասություններից քանիստ՞ում են ընդգծվածները միմյանց կապակցված խնդրառությամբ:

- Լուսաթաթախ սպասումի մեջ ինչ-որ հաճելի հուզմունք էր արելոծել Մարանին:
- Լևոնին հայտնեցի Լուիզայի ուղևորության մոտալուտ ժամանակը:
- Որքա՞ն քաղցր է քունը, երբ անձրև է գալիս:
- Վեհանիստ լեռան գագաթը կարծես աննյութական էր:
- Այնուհետև մենք էլ չէինք լսում նրա ձայնը:
- Երևում էր՝ միջոցներ չէին խնայել՝ ձգտելով լիովի գոհացնել հյուրերին:

43 Նախադասություններից քանիստ՞ում հարակատար դերբայ չկա:

- Նա գիտակցում էր, որ վաղ թե ուշ պետք է վեր կենա ու երես առ երես նայի իր հետևում կանգնածին:
- Վայրկյաններն անցնում էին, և նա հասկանում էր, որ մոտենում է այն պահը, երբ ինքը հարկադրված վայրէջք պիտի կատարի:
- Երեկոյան կողմ նավը հատեց հասարակածը՝ ուղղություն վերցնելով դեպի երկրագնդի հարավային բևեռը:
- Սաթաքելով լարծուն տախտակամածի վրա՝ քաշվեցի դեպի նավի ծայրը:
- Ջեյթունը մի բուռ մոխրակույտ է դարձել. հիսուն հոգի են վերադարձել կոտորածից, և քաղաքն ավերակ է:

44 Նախադասություններից քանի՞սը միջին հայերենով չեն:

- Թույլ շրշյուն մը, հետո բույր մը մշկենի. Եվ համրագին գիրքը ձեռքես կ'իյնա վար:
- Ընդ եղեգան փող ծո'խ ելանէր, Ընդ եղեգան փող բո'ց ելանէր, Եւ ի բոցոյն վազէր խարտեաշ պատանեկիկ:
- Վուրտիղ ժամ, վուրտիղ պատարագ, վուրտիղ սիրով տաղ է ըլում, թեվուր հոգուդ կամքն իս անում, մարմինդ բեղամաղ է ըլում:
- Դըռանա առջև կը նըստիմ միշտ տըխրալիր, Լուր կ'ուզեմ վրադ ամեն կռունկե՝ որ կ'անցնի:

45 Տրված 6 պնդումներից յուրաքանչյուրի համար ընտրել *Ճիշտ է, Միասլ է, Չգիտեմ* տարբերակներից որևէ մեկը:

1. Հականիշները կարող են լինել նույնարմատ և տարարմատ:
2. Համանուն են այն բառերը, որոնք արտահայտում են նույն կամ նման իմաստներ:
3. Որոշ դարձվածքներ ունեն իրենց հոմանիշ դարձվածքները:
4. Այն բառերը, որոնք արտահայտում են տարբեր իմաստներ, կոչվում են հականիշներ:
5. Չայնարկությունները, կապերը և շաղկապները հոմանիշներ չեն ունենում:
6. Նույն երևույթի՝ սաստկության տարբեր աստիճաններ արտահայտող բառերով կարող են հոմանշային շարքեր կազմվել:

Բ մակարդակ

46 Համարակալված բառերում բաց թողած տառերը (տառակապակցությունները) պատասխանների ո՞ր շարքում են ճիշտ նշված:

Աղջամուղջը հետզհետե ան-ացավ(1)՝ իր տեղը զի-ելով(2) արևի շառագույն ճառագայթներին: Բնությունը զար-նեց(3): Ծառերի և ծաղիկների սաղար-ների(4) նստած ցողը մեղմ-րեն(5) գոլորշիացավ, և յուր-րինակ(6) փայլով շողշողաց մուգ կանաչ բուսականությունը: Պ-նված(7) սալորենին նագեց՝ ասես համբույր ուղարկելով ճ-դերին(8) թառած արագիլներին: Արթնացան նաև ծաղիկները՝ գինարբու-ը(9), սուսա-բարը(10), վարդը:

- 1) 2-չ, 3-թ, 7-ճ, 9-կ
- 2) 1-է, 4-թ, 7-ճ, 9-կ
- 3) 3-թ, 6-օ, 9-կ 10-ն
- 4) 1-է, 5-ն, 8-յու, 10-ն

47 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերում արմատի հնչյունափոխություն կա:

- 1) մրցակարգ, հայրենադավ, վրիպակ
- 2) որդեսեր, միջադեպ, վիճահարույց
- 3) հրակայուն, ձվածեղ, մշակութային
- 4) փափկակյաց, ձուլածո, վարչակազմ

48 Ո՞ր շարքում համանուն *չունեցող* բառ կա:

- 1) անձուկ, փող, թառ
- 2) խոզուկ, մարտ, խատուտիկ
- 3) հազար, հանդերձ, գառ
- 4) կուռ, կետ, աղոտ

49 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերն են կազմությանը բարդ:

- 1) մրգատու, բերքահավաք, պարահանդես
- 2) ստրկամիտ, շրջանավարտ, խաղակես
- 3) սպիտակաթույր, փաստարկ, սառցալեռ
- 4) քարանձավ, օրավուր, ծաղկաթերթ

50 Ո՞ր շարքի բառերից ոչ մեկում հոդակապ *չկա*:

- 1) լայնեզր, հայազգի, դառնանուշ, բարետես
- 2) ելևէջ, ազգուտակ, անախորժ, բեռնադվես
- 3) գահերեց, շողակն, շոգեջեռուցում, ճարտասան
- 4) ճենապակի, հեծանիվ, հնավանդ, ծանրաշարժ

51 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերն են կազմությանը պարզ:

- 1) աշխույժ, լիցք, ավարտ
- 2) ապահով, ապավեն, տեսակ
- 3) պարտեզ, ընպանակ, հրահանգ
- 4) խրճիթ, աշտարակ, հրավեր

52 Ո՞ր շարքում բառի սխալ բացատրություն կա:

- 1) **սուտակ**-կարմիր գույնի թանկարժեք քար, **սնգույր**-ոսկեթել կամ արծաթաթել գործվածք
- 2) **պատրվակ**-մտացածին պատճառ, **խոյակ**-քանդակագարդ սյունագլուխ
- 3) **խաժ**-կապույտին տվող կանաչ, **ակնակապիճ**-աչքի խոռոչ
- 4) **կոնդակ**-կաթողիկոսի պաշտոնական գրություն, **դարձերես**-թղթի հակառակ կողմը

53 Ո՞ր շարքում են բոլորը տրված իմաստն արտահայտող խոսքի մասի պատկանող բառեր:

- 1) **նյութական** –ամենքը, երբեք, ցավոք, այնքան
- 2) **վերաբերմունքային** – իհարկե, բնականաբար, այսինչ, ահա
- 3) **քերականական** – ի պատիվ, օրոք, առթիվ, քանի դեռ
- 4) **նյութական** – հոտնկայս, նկատառում, դիմաց, չրխկալ

54 Ո՞ր նախադասության մեջ պակասավոր բայ *չկա*:

- 1) Ես չգիտեմ՝ ուր են տանում հեռավոր Ուղիների ժապավեններն անհամար:
- 2) Ո՞ր աշխարհում ունեն շատ բան՝ Միտք եմ անում՝ է՞ս, թե՞ էն:
- 3) Երբ նայում է, որ ամերին ես չկամ, Մոլորվում է Լորագետը ու գնում:
- 4) Ուրիշ բլբուլ կգա, կմտնի բաղը, Ուրիշ աշուղ կասի աշխարհի խաղը:

55 Ո՞ր նախադասության մեջ վերաբերական *չկա*:

- 1) Բախտը հո չէ՞ր կարող լինել այնքան անողորմ, որ իր մեկ լրիվ օրվա չարչարանքն անտեղի անցներ:
- 2) Եթե ինչ-որ տեղդ է ցավում, Իսկույն բուժեմ լոկ հայացքո՜վ:
- 3) Թե կռիվը անխուսափ է, Թող չկռվեն երկու երկիր, այլ մարդ ու կին:
- 4) Ես ուզում եմ, որ տարափը տեղա արտի, ոչ թե իզուր ծովի վրա:

56 Ո՞ր տարբերակում բաղադրյալ ժամանակածն կա:

- 1) զգալ կտա, եփեցինք-թափեցինք
- 2) դուրս եկավ, մի՛ վարանիր
- 3) սիրտ արեց, չպիտի լսես
- 4) թույլ մի՛ տուր, կանգ էր առել

57 Ո՞ր տարբերակում ենթադրական եղանակի բայածն կա:

- 1) Եթե բարձրանար ամպի վրա, Լառ-Մարգարը հեռու սարերի հետև պահված իրենց գյուղը կտեսներ՝ կտուրները եղեգով ծածկված:
- 2) Առաջին հայացքից կարծես թե հանցանքը մատնող որևէ նշան չէր կարող երևալ:
- 3) Ինձ թվում էր, որ այդ նավերով գնացողները պիտի խղճան մնացողներին՝ որպես բախտից զրկվածների:
- 4) Կապտավուն սարերն այնքան մոտ, այնքան պարզ էին երևում, որ հեռվից կարելի էր համրել նրանց մաքուր լանջերի բոլոր ձորակները:

58 Ո՞ր նախադասության մեջ որոշիչ հոդի գործածության սխալ չկա:

- 1) Կանչենք այն մարդկանց, որոնք սպասում են իրենց մրցանակներին, պարգևներին կամ որևէ այլ նվերին:
- 2) Գարունն սկսվելուն պես ծառերի բույրը այգիներից ու դաշտերից հասնում էր մեզ և պարուրում շուրջը անասելի ջերմությամբ:
- 3) Ամռան երկար օրերին էլ արևն հազիվ մի քանի ժամ է լույս տալիս Մթնածորի անտառներին:
- 4) Հանկարծ քույրն երևաց, ինձ տեսավ և կարծեց, թե հանդիմանելու եմ ուշացման համար:

59 Ո՞ր տարբերակում դերբայական դարձված կա (նախադասությունները կետադրված չեն):

- 1) Լաց լինող երեխան մորն էր կորցրել:
- 2) Նավթի հետ գործ ունենալը պատճառ էր դարձել նրա մականվանը Մագուրի Համո:
- 3) Ընկնելով ու վեր կենալով շարունակում էին երթը:
- 4) Պահակը գույնը գցած վագում էր շինության պարսպի երկայնքով:

60 Ո՞ր նախադասության մեջ է ընդգծվածը տեղի պարագա:

- 1) Ես կուզեի արևավառ անապատը ամայի, ուր մեն-մենակ ու վշտահար թափառեի ու լայի:
- 2) Ձիերը ահ ու սարսափով կանգնում էին կիսաքանդ կամրջի առաջ՝ վախենալով նրանով անցնելուց:
- 3) Տեղը տեղին վճարելով վարորդին՝ իջավ մեքենայից:
- 4) Գլուղից ներքև՝ մի քարձր ժայռի մոտ, գետն արմունկ է կազմում ու կորչում քարերի արանքում:

61 Ո՞ր նախադասության մեջ բաղադրյալ ստորոգյալ չկա:

- 1) Ես հապշտապ դուրս թռա դասարանից և որոշեցի՝ եղելության մասին տեղյակ պահեմ տնօրենին:
- 2) Սիրտը նույնպես խաբվում է, ինչպես և բանականությունը. նրա մոլորությունը ոչ պակաս կորստաբեր է:
- 3) Առաջինները նրանք են, ովքեր կարողանում են ամեն ինչ ճեղքել:
- 4) Պայծառ աշխարհում կլինենք մենակ, Յավ կյանքի մեռնող լույսերից խաբված:

62 Ո՞ր նախադասության մեջ շարադասության սխալ կա:

- 1) Նավաբեկությանը վերաբերող իրավունքը միջազգային իրավունքի հին կետ է, ըստ որի՝ նավաբեկության հետևանքով ավի նետված կամ մերձափնյա մասում հայտնաբերված ողջ գույքը համարվում է առափնյա տարածքի գերիշխանի սեփականությունը:
- 2) Աֆրիկյան արշավանքի ժամանակ Կեսարը նավից իջնելուց հետո սայթաքեց, վայր ընկավ ու ամենևին չկորցնելով իրեն՝ ամուր գրկեց հողը և հանդիսավոր հայտարարեց. «Դու իմ ձեռքերում ես, Աֆրիկա»:
- 3) Ընթրիքից հետո, որի ժամանակ առատ Իսպանիայից բերված գինիներ, խեցգետիններ մատուցվեցին, կառքերն աստիճանաբար լքեցին դղյակի բակը:
- 4) Մարդն իր ամբողջ կյանքի ընթացքում կատարում է մոտ 700 միլիոն շնչառական գործողություն, և շնչառական ուղիներ թափանցող օդն ամենուրեք հանդիպում է լորձապատ մակերևույթի:

63 Ո՞ր նախադասության մեջ ընդգծվածներից ոչ մեկը որոշիչ չէ:

- 1) Ու զանգերն այն լալագին Մեռնող իմ երկրում Չեն հուզելու քո հոգին Տխրությանը անհուն:
- 2) Նորից կթողնեմ քաղաքն աղմկոտ Ու ճամփա կընկնեմ հավետ միայնակ:
- 3) Ես չար հոսանքով մղված եմ հեռուն, Եվ անվերադարձ փակված է ուղին:
- 4) Բոլոր ահերն ինձնից վանում, Պարզ եմ նայում ապագային:

64 Ո՞ր նախադասության մեջ կետադրական սխալ կա:

- 1) Գիշերը անքուն թափառեց Ադամը՝ երգելով իր ցավագին կարոտը, և անհուն կսկիծից փոթորկվեց սիրտը:
- 2) Բացված ձեռագրի մի կեսը, թվում է, կապույտ ստվերի մեջ է, մյուսը՝ երկաթյա եռաժանի մոմակալի դեղնակարմիր կայծկլտուքների տակ, և նրա վրա նշմարվում են նոտրագիր տողերը:
- 3) Եվ ամեն օր հոգու թրթիռով նայում էր աշխարհին և ամեն օր զարմանում այնպես, որ թվում էր՝ առաջին անգամ էր տեսնում աշխարհը:
- 4) Երկու մատը բերանը դրած՝ Ջողիկը երկար շվացրեց մթության մեջ, մինչև մոտակա խրճիթներից ելան եգիպտուհիներ, հույն կանայք, որոնք խղճուկ կոտրատվելով՝ սկսեցին պարել:

65 Մ. Մեծարենցի ո՞ր բանաստեղծությունից է տրված հատվածը:

*Թույլ շրշյուն մը, հետո բույր մը մշկենի.
Եվ համրագին գիրքը ձեռքես կ'իյնա վար...*

- 1) «Վայրկյան»
- 2) «Աքասիաներու շութին տակ»
- 3) «Արևին»
- 4) «Սիրերգ»

66 Ո՞ր շարքում կա ստեղծագործություն, որի հեղինակը Ե. Չարենցը չէ:

- 1) «Տաղ անձնական», «Մահվան տեսիլ»
- 2) «Անվերնագիր», «Մի՛ խառնեք մեզ ձեր վայրի արջի ցեղերին»
- 3) «Գանգրահեր տղան», «Անակնկալ հանդիպում Պետրոպավլովյան ամրոցում»
- 4) «Դ-անթեական առասպել», «Ես իմ անուշ Հայաստանի»

67 Ո՞ր նախադասություններում վերաբերության անուղղակի խնդիր կա:

1. Խոսում էինք մեր անցյալ օրերից, լավ հիշողություններից: 2. Մեկը իր տեսած երազն էր պատմում, մյուսը՝ տնից ստացած տեղեկությունները: 3. Ապա զրուցում էինք մեր ճանապարհորդությունների, մանկության, սիրո, արկածների շուրջ: 4. Ամեն ոք աշխատում էր սփռվել մյուսին: 5. Երբ դրսից մեկը մի բան էր ստանում՝ ծխախոտ, շաքար, միրգ, իսկույն սիրով բաժին էր հանում ուրիշներին: 6. Բոլորս միմյանց վերաբերվում էինք սիրով ու հարգանքով:

68 Համարակալված բառերից որո՞նք են ածական:

Չեմ սիրում այդ երաժշտությունը. 1. դաժան է այն: Նայում եմ մյուսներին. ոմանք մատել են 2. անտաքքեր հայացքով, ոմանք՝ 3. ներանձնացած: 4. Ամեն մարդ 5. գոգ աշխարհ է՝ անհիմանալի ու 6. անմատույց: Տարիներ հետո ոչ ոք չի մնալու այս 7. ապրող բազմությունից: Բայց աշխարհը 8. տակալին իմն է ու ձերը:

69 Ո՞ր մտքերն են բխում տեքստի բովանդակությունից կամ *չեն* հակասում նրան:

16 երկրներից հավաքված 250 հոգանոց գիտական մի ընկերություն զբաղվում է գիտության համեմատաբար նոր բնագավառով՝ մումիաների արտաշիբոնմով, ինչի նպատակը դրանք բժշկական քննության ենթարկելն է: Յուրաքանչյուր անգամ հանդիպումը կայանում է այդ երկրներից որևէ մեկում: Խմբի վերջին հանդիպումներից մեկը կայացել է Դետրոյտում: Այս անգամ ուսումնասիրության առարկան մի եգիպտոսի մումիա էր՝ շրիմված 2000 տարի առաջ: Հետազոտության ընթացքում քննվեցին բոլոր օրգանները՝ բացի ուղեղից. այս մումիայի գանգում այն բացակայում էր, սակայն գանգն անվնաս էր: Կա տեսակետ, ըստ որի՝ մինչ բալզամացումը եգիպտացիները ուղեղը հեռացրել են քթանցքերով, ապա ամբողջ մարմինը ծածկել են քսան շերտ հեշտ ներծծվող կտորով և պատել սողաշագիստով հազեցած խյուսով:

Բազմաթիվ մումիաների քննությունից պարզվել է, որ հնագույն ժամանակներում մույնպես մեծ տարածում են ունեցել այսօր մարդկությանն անհանգստացնող սրտանոթային, հոդային հիվանդությունները, իսկ ռենտգենոսկոպիկ սարքերը փաստեցին ողնաշարային ախտերի տարածվածության մասին:

1. Դետրոյտը եգիպտական մումիաների մերօրյա հետազոտությունների կենտրոնն է:
2. Վերջին հանդիպման ժամանակ հետազոտված մումիան բալզամացվել էր բոլոր օրգաններով հանդերձ՝ բացի ուղեղից:
3. Ռենտգենոսկոպիկ սարքերով ուսումնասիրությամբ պարզվել է, որ հնադարում ողնաշարային տարբեր հիվանդությունները բոլոր ախտերից ամենատարածվածն են եղել:
4. Մումիաների ուսումնասիրությունները փաստում են, որ հին ու նոր ժամանակների մարդիկ հաճախ տառապել են միևնույն հիվանդություններով:
5. Կա տեսակետ, որ մինչ բալզամացումը պարտադիր պայման է եղել մահացածի քթանցքերով ուղեղի հեռացումը:

70 Տրված 6 պնդումներից յուրաքանչյուրի համար ընտրել *ճիշտ է*, *Միայն է*, *Չգիտեմ* տարբերակներից որևէ մեկը:

1. Ներգոյական հոլովով դրված բառը կարող է գործածվել կապերի հետ:
2. **Ուլ** դերանունը ներգոյական հոլովի ձև չունի:
3. Ներգոյական հոլովով դրված գոյականը կարող է համանունություն կազմել նույնարմատ անկատար ձևաբաշի հետ:
4. Ներգոյական հոլովը կազմվում է **ուս** վերջավորությամբ կամ **սեռական հոլով+մեջ կապ** կապակցությամբ:
5. Ոչ բոլոր գոյականներն են գործածվում ներգոյական հոլովով:
6. Ժամանակի պարագան կարող է դրվել ներգոյական հոլովով: